

Amplius vero quidā obligant assiste-
re tantūmodo faciētibz oratōnes voca-
les/ quemadmodū sunt laici/ vel etiāz alii
qui religiosi nō obligati pro tūc cōuentū
sequi/ vel dispensatōne vel ex pia et cauta
relaxatōne/ vt ad potiora se subleuet. Illi
tales/ oratōis tempe possunt in meditatō
nibus meli⁹ quo poterūt se exercere. Tūc
erat Augustin⁹. qui delectabatur modo mi-
rabili in cantibus ecclesie bene sonātibz.
et influebant voces ille in aures suas. et eli-
quendo illabebatur veritas in cor eius. nisi
forte ipse tūc erat magis dicēdus in con-
templatōne q̄ sola meditatōne subleuat.
Amplius si quis fuerit exercit⁹ in ali-
quo particulari modo contemplatōnis circa
diuinū aliquod vel morale. tutius est q̄ in
illo semet exerceat. oratōnis vocalis tem-
pore. q̄ ad nouā contemplatōis speciem. per
meditatōnis noue studium se conuertat.
Differat hanc/ in gerere se volentē cordis
meditatōnem/ in tēpus aliud suspirās et ge-
mens q̄ eā tunc admittere sibi nō conce-
ditur. et dicat sibi in seipsi. paup̄ homūcio.
Velior est obedientia q̄ meditatio. po-
tens est deus reddere vicem maiorem in id/
ipm. et si nō hic forte reddet. certissime ta-
men in alio seculo. vbi fieri vult laudis sine
p̄turbatōe qualibet nostri cordis/ ipse res-
tribuet. Deinde cognoscant et obseruēt
omnes tam clerici q̄ laici/ quos oportet di-
ebus dominicis et festiuis interesse diuino
seruitio. q̄ non absoluūt ab hoc debito
dū scienter fabulatōnibz intendūt. sed ml-
tipliciori reatu se cōstringūt. quia nedum
nō p̄seruant p̄ceptū. sed et alios impedī-
unt. et in ecclesia. sanctissimo dei taberna-
culo/ scandalū in honorem q̄ faciunt.
Stent igitur vel sedeant. etsi non vocaliter
orando. saltem in modesta quiete et silen-
tio animaduertant/ considerātes nedum
ea que dicuntur vel cantantur/ sed que misti-
ce paguntur in ritibz et vestibz sacris. q̄ prete-
rea in picturis p̄stant. et ita de reliquis.
Deniqz attendat pro p̄missis et alijs
similibz dubijs resolutiue diffinien-
dis/ q̄ doctores sancti priores/ vtentes re-
thoricis p̄suasionibus in aggrauatōe vi-
ciorū laudē virtutū. non ita tradiderunt
resolutōe moralū materiārū/ immo nec
speculabiliū. sicut doctores recentiores/
qui p̄ questionēs et argumenta processerūt
ad vtrāqz partē et p̄ decisiones. Propterea

magis insistendū est illis doctrinis quā-
tum ad eruditōem intellect⁹. licet quantū
ad inflammatōez affectus/ efficaciores alie
iudicent. Addita hac sapiētis admoni-
tione. q̄ tibi p̄cepit deus illa cogita seim-
per. Quod nō obseruant multi theologo-
rū nostri temporis. qui de moralibz quasi
de rudibus materijs/ studere vel ingere
nō dignant. Sciēti⁹ inquit talia cū vo-
lumus. Cum tamen nulla sit ad cognos-
cendū bene et resolute scientia difficilior
propter circūstantiā innumeras varie-
tates. Nec est aliquis tam excellētis inge-
nij. nec a puero in hac sciētia tam exercita-
tus/ qui nō inueniat quod nouiter quoti-
die inueniat. qd̄ prius nō ita plane p̄gno-
scebat. Et necessaria est cognitōrum
dei p̄ceptōz impletio. alioquin defici-
unt scrutatēs scrutinijs. iusto dei iudicio.
hoc p̄mittēt. Similr q̄ passionibz sit ali-
enus qui de moribus iudicat. Amen.

De decem conside-
ratōibus Einisdē cancellarij In orando
deum fm̄ decē dictōnes versus.
Oro patrē. sanctosqz. miser. qz mittor
et vrgēt. Officiū dana. debita vis pietas

Oro ex affectu	Dio	fide
	humili	in spe
	reuerētī	caritate
Patrē qui tot⁹ est	Potens	
	sapiens	
	clemens	
Qui facit⁹ nobis	Sapientia	
	Justicia	
	sanctificatio.	
	redemptio.	
	via veritas vita.	
Sanctos in q̄bz est	Proximitas	
	officiositas.	
	caritas	
Miser ex oī pte	Supra	
	intra	
	sub et iuxta	
Mittor	Ab ecclesia	
	A sanctis	
	a petentibus viuīs.	
	a merētibz mortuis.	
Urgēt sub p̄ditō-
ne triplica si volo	Non criminari	
	Non damnari	
	Sed saluari	

Regale
Sacerdotale
Spirituale
Regale laetationis
Ranure
Sonne
Ernie
Dofine
Primate
Dedicatione
Dundo
Dante
Dernio
Dum
Sapientia
Dignitas
Dignitas
Dignitas
Dignitas
Dignitas

Officium q̄si Regale Sacerdotale Spirituale

Benus electū regale sacerdotū gēs scā

Dona Nature Fortune Gratie

Debira nocendo Positiue Priuatiue Occasionaliter

Vis a triplici hoste. Mundo Carne Demonio

Pietas ad Deum Scipsum Proximum

Que pietas est amor: ex genere cōsurgens. Explicat.

Bequitur expositō

eiusdē Lancellarij pisicū. sup dimitte nob debita nostra zc.

Pater noster zc. Dimitte nob debita nra sicut et nos dimittim⁹ debitorib⁹ nris. Ego in p̄mis sic dimitto oibus debitorib⁹ meis vel alienis duz sunt viatores / q̄ nullo mō vellē eos dāna / ri. imo salutē eoz desidero te donāte et in / spirāte hoc qd̄ piū rectūq̄ est. Sic dimitte mihi pater n̄r. et hoc satis erit mihi. etiāz si nihil aliud p̄stiteris. qm̄ cū ista dimissione tua z desiderio salutis mee / nō staret q̄ dā / narer sed saluaret. In hoc aut̄ stat̄z desideri orum meoz. cardo torus. Rursus ego sic dimitto debitorib⁹ meis vel alienis / q̄ vellem eos esse bonos / modestos / tē peratos / z ab omni malicia correctos seu cōuersos / p̄ tuam ineffabilem pietatē. sicq̄z p̄inde nec sibi nocerent nec alijs. sed p̄des / sent̄ nullā deinceps penam mererent. vt sc̄z p̄sona seruaret̄ et desineret culpa. Sic dimitte mihi pater noster. vt in mansuetudine me corrigas. z in yngentoz suauitate vulnera mea linias et grām infundas san tatis. Amplius vero. ego sic dimitto de bitorib⁹ meis / q̄ vbi non corrigerent a vi / cijs suis prauis p̄ mansuetudinem remissi onis. corrigātur in chamo z freno ac flagel lis / ne deteriores semp cōmittentes. z alijs nocētes / sibi neq̄z semp exites. z eūtes post prauitatem cordis sui / in adiuentionib⁹

suīs / damnabilius moriantur. Sic dimitte mihi pater noster debita mea. sic vt sic seca in p̄senti / ne damner in futuro. Ita tñ vt in miā et miserationib⁹ flagelles me. sic et p̄dixi desiderare debitoribus meis q̄bus cunq̄. Item ego sic dimitto debitorib⁹ meis / q̄ licet sensualitas offensa ex dictis / vt factis eoz / remurmuret et in vindictam ex ardescat. Nihilominus desidero fm̄ iudici um supioris rationis / innitentis eterne le gi tue / q̄ pacacior esset hm̄i sensualitas. z q̄ in tranquillitate inimicos suos sicut z a micos sustineret quidem patienter et beni gne / sicut caritas sine q̄ nēo tibi placet. pa tiens est et benigna / neq̄ irritatur. Sic di mitte mihi pater noster. vt nihil aduersum me velis agere / nisi misericorditer et beni gne. quoniam si taliter volueris. fiet vt q̄z cū subit cū volueris posse. Sed nō ita mi chi p̄sertim in sensualitatis bestiali et effre ni motionē a qua tu prozsus es alienus. Deniq̄ sic dimitto debitoribus meis / q̄ i / spirante te et donante. ego in eoz punicio nem laborare vel cōsentire deliberato ani / mo nollem / vjs facti contra regulas iusti cie tue / sciens te dicere. Mihi vindictam. Hoc autēz aliquādo facis p̄ te sine medio. aliquādo p̄ iudices. a te cōstitutos in terra. quib⁹ dum desertur aut relinquitur execu / tio iusticie contra malos / illa prozsus tibi relinquitur et desertur. In his p̄pterea limi tibus stando et desiderādo vindictam. su / perioritas tue iurisdictionis nequaq̄z vio latur. Verūtamen video tutius michi esse p̄uillo / qui non sum iudex cōstitutus alio rum / quiescere interim z filere a tali deside rio vindicte / quale potest imo debet haberi licenter a iudicib⁹ tuis / q̄ occupet mēs mea in tali consideratione iusticie tue. que si velit exercere se cōtra me / illa potest in in fernum p̄tinus deturbare. Sic igitur an / te omē desiderium meum / in misericordia et miseratione / sup peccatores / orando flē / do p̄ eis. sic enim et tu misereberis / cui talē prius misericordiam in fuderis.

Finis.

Oratio eiusdem

cum peccator de peccatis suis multum est anxius / eaq̄ coram deo / omni postposita mala verecundia / expandit.

.ff.

Oratio pro peccatis dimittendis

Fructissime et mitissime amator deus hominum creator et gubernator omnium creaturarum. immense bonitati tue confiteor omnia peccata mea quaecumque quocumque modo feci/ex illa hora ex qua peccare potui usque ad hanc horam/in qua adhuc per misericordiam tuam vivere me pateris. Omnium vero non possum esse memor. quia multa sunt et facile enumerari non possunt. Sed tu misericordissime et piissime deus/cui nota sunt omnia antequam fiant/qui verus inspector cogitationum et iustissimus es scrutator cordium et renum/tu nosti omnia peccata quaecumque egi usque ad hanc ago/vel intus in anima mea per occultas cogitationes vel foris per apras operationes.

Et propterea quia veraciter tibi haec omnia nota esse scio/de his omnibus quae me fecisse contra voluntatem tuam intelligis/coram maiestatem tuam et coram omnibus sanctis tuis me reus et culpabilem esse confiteor. Et nisi indulgentissima misericordia tua praeveniat/post mortem carnis/eterna morte me esse damnandum eternis tormentis eternaliter esse torquendum/scio.

Dulcissime deus scio quia me creasti et creatum misericorditer dilexisti. Et quia ob hoc me creasti ut et ego quod te meum creatorem si cur dignum esset diligerem/tuis quod preceptis per omnia obediens essem. Et hoc totum ad bonum meum fecisti; non ut per me vel melior esses. vel in aliquo ditior existeres; tu enim nullo bono egres. quia tu essentialiter ipsum bonum es. et a te est omnis bonus/qui cumque bonus est.

Et id non potes esse maior vel ditior. Et hoc non per falsam impotentiam sed per veram potentiam non potes. Qui enim malum potest et facit. malo suo hoc potest et facit. Sed per hanc potentiam non sursum ad excelsa erigitur feliciter. sed deorsum ad ima trahitur infeliciter.

Hac potentia vel potius impotentia miserabiliter seductus/et quasi vesica turgens inaniter inflatus. extra rorem positus. Et quasi iumento insipienti similis factus. teo superbe miserime percussus et prostratus te creatorem meum et misericordissimum deum/in tuis preceptis quae mihi ad bonum meum si observassem dedisti contemnens/et veluti metem perditum/dum adhuc illuc quasi superbe feror. vera soliditate perditus. vias perditionis et mortis in currum. ac vanitatem vane quae elationis ventum stulte et insipienter sequor.

Fateor clementissime deus. fateor coram omnipotentia tua. me nimis esse superbum/vanum

et omni genere elationis plenum. Et pro tanto quia si in hoc seculo aliquam haberem potestatem nullus posset sufferre meam superbiam.

Sed et ista superbia/qua coram hominibus graviter veror. quis sit execrabilis et nimis periculosa. Est tamen alia superbia/qua cum diligenter secretum mentis meae non michi blandiens inquiri non parum veratur et dissipatur infelix anima mea/aliquando vero si contingat (quod tamen raro accidit) aliquid me facere quod secundum estimationem hominum videatur aliqua similitudo boni non parum de hoc ipso superbo. Et si aliquis inde loquitur. et aliquo modo non curat laudare eum quasi stultum et nihil scientem despiciendo. Vel etiam si quasi non curans laudationem hominum vanam et inutilem fugio. non parum in interioribus meis ubi solus deus videt/inde gloriatur. Et mirum in modum dum laudationem vitio. eo amplius laudationem tuam nam gloriam appeto.

Ecce deus meus et creator meus/ ecce vides me ita facere. ita vivere. et totum quod vivo/perdere. Ecce vides et execraris/et per tali vita non nisi penas et tormenta permittis.

Subveni ergo creator meus. subveni adiutor in opportunitatibus. subveni et adiuvans animam meam/et per ineffabilem misericordiam tuam. destrue et confunde superbia mea.

Ecce deus meus/ ecce confiteor immense bonitati tue. veneno buli malicie me totum esse infectum. corruptum et destructum. et iam fere nisi misericordia tua subveniat ad nihilum redactum. sed coram maiestatem tuam/culpam meam recognosco. reus et culpabilis.

Venia et indulgentiam de hoc et de omnibus peccatis meis. a te misericors deus peto. qui non vis mortem peccatorum/ neglectaris in perditione morientium.

Sunt et alia multa que de radice huius pestis me habere/et eorum me molestis non parum inquietari/ sed sepissime atteri sentio. que similiter confiteor/et similiter de his omnibus veniam et indulgentiam requiro.

Sunt autem hec vicia/ira/impatiens/inimica deo et omnibus sanctis odiosa discordia/indignatio. rancor animi. tedium mentis. voracitas gula. murmuratio. avaricia. rapacitas. et alia multis filia. quibus verari et affici lacerari et discerpi infeliciter animam meam conspicio.

Et propter hec vnum malum super omnia mala. malum quo tanto gravius et miserabilius laceratum et afflictum animam meam sentio/ quanto et ab ipis cunabulis semper mecum fuit. mecum crevit.

De canticis

[Marginal glosses in a smaller script, likely from the Vulgate or a commentary, continuing the theme of the text.]

In infantia . in adolescentia . in inuentu/ te/ mibi semp adbesit . nec adhuc p̄ senectu/ te deficientibz membris meis / me deserit ; Est aut̄ hoc malū desiderū voluptatis . de lectatio carnalis . tempestas libidinis / que multis et varijs modis infelicē aīaz meam lacerauit / dissoluit . et omni virtute destitu/ tam / in anem ⁊ debilez reddidit . Fateor mitissime ⁊ dulcissime deus / fateor coram oipotencia tua . me hoc ope nefario . huius opis nefarij imūdis recordatiōibz . sepe esse pollutū . incēsum . ardores imoderatos ⁊ in honestos passum ⁊ nō solū meaz delectati onū malas memorias . ⁊ stultas recordatio nes mibi nocere . sed etiam aliorum male / facta / mibi narrata . et per recordationes fordidas ad memoriam reducere . cor meuz non paruo neuo iniquitatis maculare .

Ecce deus meus pijsime et misericor / disime deus . quis non paruum vercun / diā passus . expandi corā te iniquitates me as / ostendi vulnera mea et peccata . et oñdi aīam meā malis opibz maculatā . maloz opm delectationibz infectā . malaz cogita / tionū recordatiōibz fedatā . deus me / mia mea respice ad pniaz meā . et respice ad pie tatē tuā ⁊ suscipe cōfessiōem meā . et fac me cū fm mīaz tuā . Si iniquitates obfua ueris dñe dñe q̄s sustinebit . Vel etiā iusti / cia sua . sine mīa tua poterit liberari ; Pro pitius esto mibi dñe . ppitius esto mibi pec catori . Parce petis ⁊ iniquitatibz meis . vt p tuā mīaz ab oibz vicijs mūdatus ⁊ purga tus . ab oibus peccatis clementer absolutus / finita tpali cōuersatione / pducī merear ad regnū celoꝝ . vbi cū sanctis oibus te lauda re benedicere et glorificare valeam in secu la seculoz Amen .

Finis

Sequuntur plures

tractatus de canticis cōpositi ab eodē Aā cellario pisicē .

Prohemium

Ratiā diuini talenti / nolē / tes in vacuū recipe / q̄ tot iter turbines horridos reipblice contulit ocij locū / liberauit a calūnijs hoīm . dedit ad nutū necessaria . simul attendēs / qm̄ in die pro speritatis mādauit dñs mīam suā . et nocte

tribulatiōis canticū eius . nō ociosum . nō inutile . nō ingratū reputamus / tempestas hac nocte pfunda / de canticis scribere po steritati / si malignitas pcellosa reddiderit aures surdas etati p̄senti . Quis o deus oprime spandū sit / multos vt olim spibna Delie ita nostris tuos tibi reliquisse cultores . Toplectitur aut̄ quasi sinu grandi . verbū de canticis / plures materias seu vo lumina q̄s p cōfusione vitanda / p thomos seu tonos . p notas ⁊ notulas / tradet lecto / ri notandas p̄ns et ordiū / tituli vel tabule vicē tenens . Volumē vnū / cuius titul⁹ est de canticorū originali rōne / sub hoc euā gelio verbo . Lecinimus vobis ⁊c . tres cō / tinet thomos / sicut ip̄e plogus insinuat . in tra triplex genus canticorū / et triplicē inue stigandi facultatē . Nam est canticū sensua le qd̄ tractat historia . et intellectuale qd̄ in quirat philosophia . est diuinale sen supmē tale qd̄ sola nouit theologia . Sunt in q̄li ber thomo . i . sectione aut si ppter rem q̄ agi tur tonū p simbolo dicere maluim⁹ . Sūc in q̄s notule plures / fm toridē p̄ticulares p positiones vel doctrinas Sunt in pmo tringinta . sunt in scdo . xxij / sine canonibz in strumentoz . sunt in tertio quinquaginta ; Volumen alterū est de canticorudo . hoc est de canticō cordis . tres habens p̄ncipa / les tonos cū notis et notulis . Primus in / quirat potissime drāz canticorudi . h̄ c̄ canti ci cordis / a c̄ntico oris . Vel aliter de canti co mozali et rōnali / cū canticō sensualī . cu ius toni sunt notule q̄nquaginta due . Se cūndus tonus descendit ad p̄ticulariozē cā / ricordi rōnis . cuius sunt note . xij . per nota las . xxx . diuise . Tertius tonus q̄li specula / tiuā musicam deducēs ad praxim / tractat de nouo gāma mistico et mozali p . xij . no / ras habentes notulas / quadraginta q̄nqz singulares . Volumen aliud / colligit in se tonos tres plus fm modos traditionis varios q̄s p diuersitate materie . Prim⁹ to nus cōciliat et obsequi facit / facerem elegi am cantatricem amorem dñe theologie q̄i lyricum vel odarū carmen . Thomus alter scdus habet canōdes seu regulas amphoris mos vel maximas aut theoreumata de cā / ricis p notulas quinquaginta . Thomus alter tertius verbū solatiij multiplex in se di rigit per particulas quinquaginta . Et ita iuncti simul hi duo thomi ceuilogium cō stituunt .

ff. 2.

In infantia . in adolescentia . in inuentu/ te/ mibi semp adbesit . nec adhuc p̄ senectu/ te deficientibz membris meis / me deserit ; Est aut̄ hoc malū desiderū voluptatis . de lectatio carnalis . tempestas libidinis / que multis et varijs modis infelicē aīaz meam lacerauit / dissoluit . et omni virtute destitu/ tam / in anem ⁊ debilez reddidit . Fateor mitissime ⁊ dulcissime deus / fateor coram oipotencia tua . me hoc ope nefario . huius opis nefarij imūdis recordatiōibz . sepe esse pollutū . incēsum . ardores imoderatos ⁊ in honestos passum ⁊ nō solū meaz delectati onū malas memorias . ⁊ stultas recordatio nes mibi nocere . sed etiam aliorum male / facta / mibi narrata . et per recordationes fordidas ad memoriam reducere . cor meuz non paruo neuo iniquitatis maculare .

Ecce deus meus pijsime et misericor / disime deus . quis non paruam verecun / diā passus . expandi corā te iniquitates me as / ostendi vulnera mea et peccata . et oīdi aīam meā malis opibz maculatā . maloz opm delectationibz infectā . malaz cogita / tionū recordatiōibz fedatā . deus me / mia mea respice ad pniaz meā . et respice ad pie tatē tuā ⁊ suscipe cōfessiōem meā . et fac me cū fm mīaz tuā . **S**i iniquitates obfua ueris dñe dñe q̄s sustinebit . **U**el etiā iusti / cia sua . sine mīa tua poterit liberari ; **P**ro pitius esto mibi dñe . ppitius esto mibi pec catori . **P**arce peccis ⁊ iniquitatibz meis . ut p tuā mīaz ab oībz vicijs mūdatus ⁊ purga tus . ab oībz peccatis clementer absolutus / finita tpali cōuersatione / pducī merear ad regnū celoꝝ . vbi cū sanctis oībz te lauda re benedicere et glorificare valeam in secu la seculoz . Amen .

Finis

Sequuntur plures

tractatus de canticis cōpositi ab eodē Aā cellario pisicē .

Prohemium

Ratiā diuini talenti / nolē / tes in vacuū recipe / q̄ tot iter turbines horridos reipblice contulit ocij locū / liberauit a calūnijs hoīm . dedit ad nutū necessaria . simul attendēs / qm̄ in die pro speritatis mādauit dñs mīam suā . et nocte

tribulatiōis canticū eius . nō ociosum . nō inutile . nō ingratū reputamus / tempestas hac nocte pfunda / de canticis scribere po steritati / si malignitas pcellosa reddiderit aures surdas etati p̄senti . **Q**uis o deus oprime spandū sit / multos vt olim spibna Delie ita nostris tuos tibi reliquisse cultores . **C**ōplectitur aut̄ quasi sinu grandi . verbū de canticis / plures materias seu vo lumina q̄s p cōfusione vitanda / p thomos seu tonos . p notas ⁊ notulas / tradet lecto / ri notandas p̄ns et ordiū / tituli vel tabule vicē tenens . **V**olumē vnū / cuius titul⁹ est de canticorū originali rōne / sub hoc euā gelio verbo . **L**ecimus vobis ⁊c . tres cō / tinet thomos / sicut ip̄e plogus insinuat . in tra triplex genus canticorū / et triplicē inue stigandi facultatē . **F**am est canticū sensua le qd̄ tractat historia . et intellectuale qd̄ in quirat philosophia . est diuinale sen supmē tale qd̄ sola nouit theologia . **S**unt in q̄li ber thomo . i . sectione aut si ppter rem q̄ agi tur tonū p simbolo dicere maluim⁹ . **S**ūc in q̄s notule plures / fm toridē p̄ticulares p positiones vel doctrinas **S**unt in pmo tringinta . sunt in scdo . xxij / sine canonibz in strumentoz . sunt in tertio quinquaginta . **V**olumen alterū est de canticorūdo . hoc est de canticorūdo . tres habens p̄ncipa / les tonos cū notis et notulis . **P**rimus in / quirat potissime drāz canticorūdi . h̄c canti ci cordis / a cātico oris . **U**el aliter de canti co mozali et rōnali / cū cātico sensuali . cu ius toni sunt notule q̄nquaginta due . **S**e cūdus tonus descendit ad p̄ticulariozē cā / ricordi rōnis . cuius sunt note . xij . per nota las . xxx . diuise . **T**ertius tonus q̄li specula / tiuā musicam deducēs ad praxim / tractat de nouo gāma mistico et mozali p . xij . no / ras habentes notulas / quadraginta q̄nqz singulares . **V**olumen aliud / colligit in se tonos tres plus fm modos traditionis varios q̄s p diuersitate materie . **P**rim⁹ to nus cōciliat et obsequi facit / facerem elegi am cantatricem amorem dñe theologie q̄i lyricum vel odarū carmen . **T**honus alter scdus habet canōdes seu regulas amphoris mos vel maximas aut theoreumata de cā / ticis p notulas quinquaginta . **T**honus alter tertius verbū solatiij multiplex in se di rigit per particulas quinquaginta . **E**t ita iuncti simul hī duo thomi cenilogium cō stituunt .

Primus tractatus de canticorum originali ratione.

Quoniam inimus vobis/nec saltaſt
lamentauimus et non plan
xiſtis. Precentor noſter chri
ſtus/amator innocentie/vo
luit exemplis innocentu pue
rorum/p noſtra eruditione pluries vti.nuc
ad humiliatiōem.nunc ad ſimplicitatem.
vt eſſemus paruuli non ſenſibus ſed mali
cia. Nunc vero nos cōmouet ad ſpiritualē
canticorum exercitationem.ponens coraz o
culis/pueros cantantes in foro. Neqz enī
parum refert pueros ſic vel ſic aſſueſieri in
muſicis ⁊ cantibus put **A**reſto. poliſans
docuit.et in bene inſtituta cōmunitate cō
uenit obſeruari. **F**los autem quos in do
mino pueros vel infantes nouiter genitos
effecit noua regeneratio. ſic decet ⁊ expedit
in foro pſentis exilij frequentare canticum
nunc exultatiōis ad ſaltandum ſpirituali
ter/nuc lamentatiōis penitentialis ad plā
gendum. **H**abemus in exemplū ſacre ſcri
pture librū/in quo ſunt iuxta viſiones **E**
zechielis lamentationes carmen etve. **C**ō
cordat illud apoſtoli **S**audere cum gaude
tibus. flere cum ſlentibus. qz tempus ſlen
di et tempus ridendi. **S**ubditur conſone
verbo ppoſito. tempus plangendi et tem
pus ſaltandi. **C**um autem iuxta poſteri
us elucidanda ſit aliqđ canticum ſenſuale
vel animale/ſit canticum rationale vel mo
rale. ſit canticum mentale et diuinale. **D**e
ſcribemus ſub triplici tono/naturam ⁊ ori
ginem canticorum cum ſuis habitudinibus
Docebit p̄mum hiſtoria. ſecundū queret
philoſophia. tertiu theologia declarabit.
Narrat hiſtoria ſacra ppe **G**eneſis in ſini
um/cui ratio ſuppoſita fide concordat /qz
Tubal fuit pater canentiū in cythara et or
gano. Quo tempe vtpote ante diluuiū cō
ſtat illos non fuiſſe/quos gentiliū littere
tradunt carminū et organorum primos inuē
tores. **S**ic hiſtoria capit veram canticorum
noticiam et cauſam/p̄mitus ex fide /qz cre
dim⁹ aprata eſſe ſeculo verbo vite et qz for
mato **A**dā/cōmunicata eſt ei plenitudo
ſcientie quantum cōueniebat illi quo toti
us hūani generis principiū velut in ſuo ſe
minario reſidebat. nedum in eſſe nature ſz
in bene eſſe morum et doctrine. **C**ōſim⁹

hoc ideo. qz poſt ſopores adductis ad ſe cō
ctis animantibus impoſuit cunctis nomi
na ſue p̄prietati naturali conſona. **N**ec ta
le aliquid facere potuiſſet ſine cognitiōe q̄
tamen ſenſibus participata non erat. **D**e
tuit igitur qz ex alto id atqz a ſummo ſum
pſiſſet. **M**odus alter ſumendi cantico
rum originem fuit ductrice experiētia. nūc
in illis regionibus. nūc in iſtis. quibz mu
ſica et nūc fucrat vel ſm **A**reſto. ⁊ ſequa
ces de eternitat⁹ errore fuerat infinites va
riata et abſqz numero defecerat atqz redie
rat ſm tranſmutabilitates nature cuiuſlibz
bet mutabilis innumerabiles. **A**dditur
modus alter qualis a **T**ullio ponitur du
yenatur quanta ſit eloquentie ſi ſapientie
iungatur vtilitas. qua factum eſſe dicit /vt
homines prius agreſtes neqz ciuilitate ne
qz poliſice neque moraliter conuiuentes /
conuenirent in vnum. modo pagum. mo
do domum. modo ciuitatez. modo prouin
tiam. modo regnum. qui ſimul ita iuncti
adunati / varias tam ad neceſſitatem qz ad
voluptatem ſtudio vehementi compererit
artes. quoniam vbi intendis ingenium
valet. et iuxta poetam. **L**abor omnia vincit
improbus et duris egeſ in rebus ege
ſtas. dum ſequens ad priores aliquid rati
ocinatiue docta ſup addit. **P**reſtabat iuua
men / apra complexio ad iſta vel ad illa. **D**
cium nanqz liberum datum aliquibz **S**ic
apud egiptios tradit **A**reſto. aliquos con
quiſitis que ad vitam erant neceſſarijs / p̄
pter admirari cepiſſe philoſophari. **P**or
ro narrat **A**uguſti. libro de ordine / radicez
vnam non diſſonam prioribus hiſ que al
to videntur ſumpta principio. **L**oquens
itaqz de virtute vnitatis quā inquit et ſa
cit amicitia / nō dubitat ponere quamlibet
ſcientiam ex amicitie et vnitatis appetitu
manſiſſe. **D**icebat **A**riſtophanes teſte **A**
reſto. p̄mo poliſicorum hanc eſſe amicom
ditionem vt vnus eſſe vellet alter. vel vnus
in altero. **N**on diſſone ad verba **J**ohānis
Qui manet inquit in caritate in deo manet
et deus in eo. **E**t apoſtolus dicit. **Q**ui ad
heret deo vnus ſpiritus eſt. **V**erum nei
quit fieri. talis tranſmutatio qua vn⁹ ami
com ſuo eſſe qđ habet in p̄prio genere dep
dito / conuertatur in alterum **J**am quippe
non maneret alter amicom. et ita nullo pa
cto eſſent duo / ſed vna natura. quo qđ ab
ſurdius poni non poteſt. **P**ropriam enim

vocem ignorabant nonnulli hereticorum
 ut almanicus et begardi dum ita desipere
 comperiti sunt. Anuntur igitur amici nō
 illo sed alio quo fas habent modo. Hinc
 fuit inter homines et precipua cura sermo
 nis mutui. quo latentes cordis sui passio-
 nes et cogitationes consilia et amores / cō-
 modissime cōmunicarent iocunde q̄ con-
 uinerent. Facta est proinde super locutiōi-
 bus ars. que scribendo valet et apud absen-
 tes se sibi manifestare. hec est grammatica
 cōgrue loqui docens et scribere. Postmo-
 dum fuit euitanda deceptio circa veritatis
 inquisitionem. cum regulis illationū quas
 logica ob hoc orta tradit. Fuerunt in super
 amicorū amicitie non quomodolibet. sed
 valiter. delectabiliter. et efficaciter iudicā-
 de. q̄ in rhetorica facere positum est. q̄m
 possumus appellare logicam moralem. eo
 q̄ ad moralis philosophie p̄ncipia viam
 habet. sicut logica scientiis speculatiuis ob-
 sequitur. in quibusvis sermonis precisior
 sine tropis viget et figuris. Ventum est cō-
 sequenter ad mathematicas disciplinas. q̄
 plurimum conferunt artibus mechanicis
 sine quibus vita civilis non agitur. confe-
 runt preterea conuictui amicorū quo fiat
 vita p̄sens ornatior atq̄ iocundior. Sic
 inter ceteras artes p̄parata est mago plau-
 su / musica et ad diuinas res atq̄ cerimoni-
 as / tandem adhibita. Hinc apud rucolas
 et pastores / bucolica carmina vel egloge.
 comedie leges. hinc acriores satire. hinc p̄-
 modum grandioribus ampullose tragedie.
 binedenisq̄ metrorū heroicorum elegiacorū.
 iambicorum. zaphicorū. et aliorū ve-
 lut innumerabilis multitudo. **¶** Vides
 quemadmodum musica suum cepit a na-
 tura et ab amore unitate q̄ p̄modū. que
 creuit adhibitis per artem regulis et nume-
 ris. Quis utiq̄ non aduertat / homines si-
 cur ad loquelam / sic ad quandam musicā
 velut ab infantia et puericia pronos esse.
 quā inclinationem ars et vsus perficiunt.
¶ Hinc animaduersum est / triplicem esse
 partitionem musice. sicut potest ipse sonus
 causas tres habere. Unus enim sic flatu. al-
 ter pulsu. alter voce vel cantu. Tres obin-
 de musas fictio poetica dedit. puta Varro-
 ne refert Augusti. quas ideo postea dixit
 nouem / p̄pter tortidem imagines / ab excel-
 lentissimis sculptoribus cum quadam su-

perandi intentione depictas. **¶** Comprū
 est in super / tres dumtaxat in numeris so-
 noris p̄portiones esse delectabiles. Diates-
 serō. diapente. diapason. quas vulgari mo-
 do nominamus. tertiam. quīntā. et octauā.
¶ Nec sunt plures deinceps que non reducā-
 tur ad istos. quemadmodum sexta et quīn-
 ta super octauam. et rursus octaua duplex.
¶ Et ita per ascensum / quantum vel vox vel
 ratio fas habuerit. que conquisitio suā ha-
 bet artem p̄p̄riam / tā speculatiue q̄ p̄a-
 ctice traditam cui musice nomen damus.

¶ Docuit amplius experientia mirabiles
 fieri mutationes per musicam sensualem.
 de qua iudicat tanq̄ de obiecto p̄prio auris
 corporalis et que sola videtur apud vulga-
 res cognita vel considerata. **¶** Estes sunt
 historia cū philosophis et medicis ut mar-
 tianus et bonrius. quibus non discordat
 sacra scriptura de David et Heliseo filiis
 q̄ p̄phetarum. Nonne philosophus politi-
 cans docet in policia bene instituta / curā
 de musica p̄cipue p̄ iuuenibus habenda
 esse. que sit ad temperantiam et virtutem
 idonea. non petulans. non dissoluta. non
 agrestis. non irritans. sed nec animos mu-
 liebriter emolliens. **¶** Florant siquidem ex
 dictis Aresto. vlti. polit. expositores sui. q̄
 tuor esse species melodie quas ipse denomi-
 nat vel a reprobis vel a patris videntibus
 eis / vna vocatur mistolidista. secunda lidi-
 sta. tertia dorista. quarta frigista. **¶** Prima
 mouet ad compassionem. secunda mollit
 ad concupiscentiam. tertia ad virilitatem
 que stabilis est et virilis in qua sunt iuue-
 nes instruendi vel exercendi. quarta rigidi-
 or est vehementior q̄ / rapiens animos ad
 terribilia vel aggredienda vel sustinenda.

¶ Porro iuxta varietatem complexionū
 variatur complacentia et iudicium melo-
 diarum. imo et traditio quam frequētat ec-
 clesia de varietate tonorum octo / posset ad
 hanc melodiarum diuersitatem appropri-
 ari. ut q̄ prima est septimi toni. secūda q̄n-
 ti. tertia primi. quarta terti. **¶** Posset alte-
 ra fieri distinctio musice. quoniam alia est
 aptior ad diuinum cultū p̄ deuotiōe. nūc
 leta. nunc lugubri. nunc pia. nūc iubilanti.
 Quedā potior est p̄ mox disciplinatione
 Altera iocundior et suauior in amabili
 seu civili cōuersatione. Aut dicam q̄ vna
 est heroica. altera diuina. quedā moralis et

lut exponendum Laudate dominū in sanctis eius. **V**ox ista est vox anime dei formis ac deuote que post contemplationem vel meditationem sursum directam et deorsum per omnia videt quaqua versum. Quoniam pleni sunt celi et terra gloria domini. Tunc dilatato mentis ore iubilat exultare et clamat ad omnem generaliter creaturam. Laudate dñm in sanctis eius. Et cū seraphi accedente sibi Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth. Pleni sunt celi et terra gloria tua. **P**ossumus sanctos eius (si sobrie sapiamus) accipere prēm et filiū cum sancto spū. qui sunt tres persone sed vn⁹ de⁹ et dominus et vnus sanctus. Aut sc̄ta sunt dei nomina eius sacratissima. Sunt omnia q̄z p̄no cultu specialiore sacrata aut certe sc̄ta dñi sunt omnes spūs cōsummata iāz beatitudine deo pr̄mi. aut sunt hoies exaltati a terra quasi iāz sine terra. qui typo xp̄i trahunt omnia ad se p̄ cōtemplatiōem dilectiōem et laudem oia referendo ad gl̄am cōditōis. Tales imitatur aia deiformis / quā in has proumpet laudes dicim⁹ Laudate dñm in sanctis eius. **H**anc impleuerat aiam dñs laude sua. saginauerat eaz cū bis eterne satietatis. repleuerat in bonis cōsideriū suum. et vt a quile iuuetutem renouauerat qd̄ ni labijs cōtultatiōis laudaret os eius et eructaret verbū bonū. Laudate dñm in sanctis eius. **V**ult hec aia regrediens de cella vinaria aut certe putat omnes sentire. qd̄ sentit de dño in bonitate p̄feta sibi cōplacet in laude dñi. **L**ogratulatur omni collaudati. que etsi nō habeat iussioni in oibus audaciā vt laudent. fiducia nihilominus accipit cohortatiōis applausus et iocūditatis cum alacritate tripudio et coexultatione. laudate dñm in sanctis eius. **S**c̄it vltimā nedū sui sed oim̄ b̄itudinem in dñi laude positam. quous non eodē gradu. sicut nō oia ex quo p̄cipiāt dñi cognitiōem et liberā et volūtate dilectiōem. Si cur p̄terea diuersi sunt status in hñtibz etiā libertatis arbitriū. duo p̄cipue vn⁹ vie qui p̄ fidē et spem ambulat. alius patrie vbi p̄petua finis et termini stabilitate vacat aia beata. videt. amat. laudat. **E**xerceam⁹ igit̄ hic in terris vocem laudis q̄ nobis p̄ferret in celis. Dicat vnusquisqz viatorz p̄sertim ecclesiasticoz. dedicatoz. laudibz dei. **D**is spūs laudet dñm. **Q**uis autem scire oia

que et qualis sit vita tua / nō pudeat te perphiam erudiri que vitam cuiusqz rei pōit in opatione debita nature. alioquin sine opatione qualiscūqz sit illa sibi debita potius mortua dicitur aut dormitās q̄ viuens. **P**erge vltorius cū phia vsqz dum occurrat sapia diuina que se q̄rentes p̄occupat. et h̄ docebit te. qm̄ pp̄ria et finalis opatio hois est cognitio summi dei cū fruitione et laude sua. viuus igit̄ o homo et q̄stum laudat aia tua dñm. Est et istic iter quo oñdit dominus salutare suū. Quare noli conqueri dñi laudas. quasi nihil agas. q̄si nō dum p̄mia capias. laus est magnū mibi crede p̄cium tibi. magnū valde etiā dñi grat̄ sit. imo maius dñi grat̄ sit. **L**ertū hoc hēbarania deuota q̄lem introducim⁹ dicentem. laudate dñm in sanctis eius. **Q**uod si vellemus in his et singulis que sequuntur immorari q̄le sit firmamentum virtutis dei q̄les sint virtutes eius. qualis deniqz sit multitudo magnitudinis eius. succuberet sermo conatui nec tempestine satis arripemus p̄missā de vasis psalmoz h̄mōi maxime rōez. **H**oc vnū tñ dicim⁹ q̄ in re q̄libet deo soli debet laus honor et gl̄a sicut ip̄e est oia in oibus. **H**inc p̄s. **D**is terra siue ois creatura adorēt te de⁹ et psallat tibi. psalmū dicat nomini tuo altissimo. **N**ulli vero creature datur laus h̄mōi patriā / nec vt signū ē vt imago nec p̄pter aliā quous attributiōem si pp̄rietiam sicut nulla res creata summū bonū est neqz vt res / neqz vt signū vel aliud attributū. **A**uero qz loquendū vt plures sententiā vt pauci. laudam⁹ in creaturis deū adoratione patrie. sicut in cruce et in imaginibz xp̄i. imo sicut in omni re. quē admodū q̄libet est imago vel vestigiū tenue trinitatis nō min⁹ naturaliter q̄ aliq̄ sit artificialiter. **L**audē tñ in laude vel patriā creaturaz a sc̄dalo q̄le fieret si adoraretur publice deus in demone vel eius imagine. in asino / vel in bufone. imo nec in angelis et hominibus. quantūcūqz sanctis. quoniam pp̄rius eis et alter honor inest. **Q**uibus in transitu dicitis / ad instrumenta musica pergat fmo noster. **P**reponitur tuba cū sono vel vt alia translatio habet / cum clangore cuius materia finis et vsus varius est. **N**am ē tuba cornea vt est illic. **I**n voce tube corne in recordatiōem arietis immolati p̄ Abraham. **E**st tuba ductilis vel argentea vel e.

rea. que metalla / fusibilia malleabiliaq; sūt
Tuus itaq; sit affectus quāuis ex carne
 nascatur / fortis vt cornu / nō lubricus / aut
 efluens. sit ductilis. i. suauis imitator sa
 pientie que desursum est. **S**it bonis con
 sentiens. sit non immansiuus. p̄rijs opini
 onibus p̄tinax in illis. sit ad fines sub fine
 deo / vsusq; varios accomodus. **N**az tuba
 clangit nunc ad denunciationem solennita
 tum. nunc ad congressum belloꝝ. nunc ad
 legis p̄mulgationem vel auditum. put in si
 nay. nunc ad cerus conuocationem. nunc p̄
 neomenia. hoc est illuminatione noua i in
 signi die solennitatis. **N**ōnunq; ad opera
 tionem miraculoꝝ sicut in deiectione mu
 rorum in Jericho. **R**ursus ad euangeli
 fationem. dicitur enim p̄dicatori. dicitur z
 speculatori. Quasi tuba exalta vocem tuā
 quemadmodum de Bartholomeo legitur
 q; vox eius quasi tuba uehemens. Deniq;
 magnum nimis tremendum simul et iocū
 dum habet misterium tuba nouissima vo
 cis archangelī et vocis christi in clangore
 mirifico qualiscumq; fuerit. concipiendus
 magis intellectualiter q; sensualiter. resur
 gent mortui. **S**ane tam efficax erit. tam la
 te patens. tam omnia penetrās vox illa tu
 balis. que saluandis gratissima. damnan
 dis vltra q; dici fas est horrendissima per
 streper et tonabit. **T**alem se fatebatur assis
 due **H**iero. audire ad terrorem simul et sp̄e
 terrorem cruciantis inferni. spem glorificā
 tis paradisi. **S**ubsequitur. **L**audate
 cum in psalterio et cithara. **D**ifferunt hec
 a tuba vel buccina. quoniam pulsū seu ta
 ctu non flatu sunt. quorum sonus est capa
 cior atq; serenior. qualis aprior est aurib;
 contemplantium confidenter habitantiū
 i tabernaculis eterne pacis **H**ec autem est
 distantia psalterij cum cithara. quia psalte
 rium sonat a superiori. p̄cedens a grauiori
 bus sonis ad acutiores descendendo. **H**a
 bet insuper cordulas vel argenteas / vel ex
 electro quasi tinnientes. leuius q; tangen
 das. **C**ithare vero formam / ad psalterium
 videbis euerfam. **C**uius sonitus a grauiori
 bus deorsum / ad acutiores sursum sonof
 tendit. cuius fides z corde morticinis fi
 unt intestinis animalium desiccatis subri
 liatis et tortis. **Q**ue omnia / nonne signifi
 cant congrue statum vel affectum peniten
 tis / ascendens a cōualle plorationis. cor

pus quoq; p̄rium torquentis et extennā
 tis / ad obediendum citharanti spiritui.
Talem habere suadet dominus p̄ **I**saia
 anie peccatrici sub typo tyri. **S**ume citha
 ram circū civitatez meretrici obliuioni tra
 dita / bene cane / frequenta canticum vt me
 moria tui sit. **C**onueniunt psalterium z
 cithara. quia pectori iunguntur et formam
 cordis habent instar scuti. habent et hanc
 figuram singla instrumenta musicalia **N**ā
 trigono piramidi p̄xima sunt omnia siue
 que pulsū / siue q; flatu consonant. **A**c pin
 de queso / nonne docentur in omnib; can
 ticis instrumentalis / habere sursum cor ad
 dominum. **U**nde p̄terea differentiam suā
 quomodo cōcordant psalterium iocūduz
 cōtemplationis / cum cithara penitential
 afflictionis. quemadmodum cōsonare dul
 ce est garrui philomene turturis suspiriū
Sic spem cum metu et exultationem cum
 tremore / miscere monuit psalteris regius.
Seruite inquit domino cū tremore et ex
 ultate ei cū tremore. **F**ecit qd monuit. dñi
 psallens et subliens totoq; conatu saltās
 nudatus est coram archa domini. sicut vn
 de scuris ait **D**ichol. **L**uius imp̄ope
 rio / scimus **D**avid quid responderit. **L**u
 dam et vilior fiam plus q; factus sum z ero
 humilis in oculis meis. **S**ubiungitur
Laudate eum in timpano et choro. **T**im
 panum / vulgo gallice dicitur tabour. v̄l be
 don. compositum ex pelle derasa tensaq;
 cuiusmodi non est vna vel magnitudo vel
 forma vel vsus **S**unt timpanula duo. gal
 lice naquaires. vnum obtusi supra moduz
 soni. alterum pacuti. vbi significationem ac
 cipere possumus timoris humiliantis et
 spei eleuantis p̄rie miam et iudiciū q; dño
 cantande sunt. **S**pes in cōtemplatiōe di
 uine pietatis et gratuite bonitatis. timor i
 affectu seueritatis. insustentabilis aduers
 peccatores quos obdurare dicitur sicut ali
 orum misereri. **S**unt alia timpana vulga
 ribus magis assueta. quia faciliora. quia
 sonabilia ad salt^o inconditos. et alia tri
 pudia. quibus solent iungi fistula bifora /
 mina vel triforamina. tripos insuper non
 grandis calibeus / hincinde percussus.
Tymbala quoq; nōnunq; ex ere p̄ mutu
 am collisionem / tinnitus acutos reddētia /
 quibus iudeos veteres vsos fuisse **L**ya
 non siluit. **T**u forte rudis es et ad psalterij

Original

...libertatem inceptis. canes in
 ...nificationis concupiscentie
 ...niam et icana. Lon
 ...fratris caritatis et conu
 ...que quaerela que dilonana
 ...quomōlibet egera dō
 ...anabibus creatoris. **D**oc
 ...vulgaribus cultū
 ...instar trabis oblongum et
 ...habens grossiores. mul
 ...cithara duas aures que bacu
 ...varie variantem lo
 ...conueniunt ad expositores
 ...citharā canenti sū mo
 ...litter ad oculum vide
 ...in coris impudi
 ...est mariam loco
 ...symbana pul
 ...Reliquos
 ...cum respon
 ...pauilibi. **S**ic
 ...patris et matris
 ...legem in
 ...**S**unt timpanula duo. gal
 ...naquaires. vnum obtusi supra moduz
 ...alterum pacuti. vbi significationem ac
 ...cipere possumus timoris humiliantis et
 ...spei eleuantis p̄rie miam et iudiciū q; dño
 ...cantande sunt. **S**pes in cōtemplatiōe di
 ...uine pietatis et gratuite bonitatis. timor i
 ...affectu seueritatis. insustentabilis aduers
 ...peccatores quos obdurare dicitur sicut ali
 ...orum misereri. **S**unt alia timpana vulga
 ...ribus magis assueta. quia faciliora. quia
 ...sonabilia ad salt^o inconditos. et alia tri
 ...pudia. quibus solent iungi fistula bifora /
 ...mina vel triforamina. tripos insuper non
 ...grandis calibeus / hincinde percussus.
 ...**T**ymbala quoq; nōnunq; ex ere p̄ mutu
 ...am collisionem / tinnitus acutos reddētia /
 ...quibus iudeos veteres vsos fuisse **L**ya
 ...non siluit. **T**u forte rudis es et ad psalterij

cythare q̄ subtilitatem ineptus. cantes in
 tympano mortificationis concupiscentie
 carnalis per abstinentiam et ieiunia. Lon-
 cinas in choro fraterne caritatis et conui-
 ctus honesti sine querela que dissonantiaz
 operetur. deniq̄ quomolibet id egeris dū
 non sileas a laudibus creatoris. **Chor?**
 vocatur a nonnullis vulgaribus. instrumē-
 tum quoddam instar trabis oblongum et
 vacuum/cordas habens grossiores. mul-
 to plus q̄ cythara duas aut tres/que bacu-
 lis eratis percusse. varie variant rudem so-
 num. **Acuero** conformius ad expositores
 et textū [chorus ē] cohortis. canentiū sil'i mo-
 do corone. put litteraliter ad oculum vide-
 mus in ecclesie choris. et in choris tripudi-
 antium. **Hic** existimandū est mariam sozo-
 rem moysi cū alijs aliquātis/tympana pul-
 sasse post egressum maris rubri. Reliquos
 autem omnes choros duxisse/cum respon-
 sione vocis canticordi atq̄ plausibili. **Sic**
 in reditu filij pditi/paterfamilias euange-
 licus/cū prandio vituli saginati iūxit sym-
 phoniam et chorum. **Sic** filij pphetarum
 ducebant choros quando **Saul** occurrēt
 eis mutatus est in virum alterum tam effi-
 caxerat musica pphalis. **Symphoniā**
 purant aliqui viellam vel rebeccam q̄ mi-
 nor est. **Acuero** rectius existimatur esse mu-
 sicum tale instrumētum quale sibi vendica-
 uerunt specialiter ipi ceci. **Hec** sonum red-
 ditum vna manu resoluitur rota paruu/
 la thure linita. et p alteram applicat ei cum
 certis clauibus cordula menieroz. put in
 cythara. ybi p diuersitate tractuum rote va-
 rietas armonie dulcis amena q̄ resultat.
Quic symphonie qd aprius compandum
 reputabimus/q̄ nostrū cor. assidue se mo-
 uens. ac p inde fantasiam agitans: q̄ si cre-
 ditur a motione nunq̄ quiescit moto cor-
 de. **Cor** vero si cessat a motu mori animal
 cōtinuo necesse est. **Felix** musicus spirita-
 lis qui suo hoc symphonico cāticordo/me-
 lodiam iugiter scit et studet/per meditatio-
 nis digitos modulari. q̄tis affectuū voces
 fmgāma misticū/suaues reddat. **Felix** qui
 magnalia dei nedum in naturalibus. qua-
 lia sunt omnia mirabilia valde facta in ei?
 sapia cuius non est numerus. sed in artifi-
 cialibus etia; recognoscit. quemadmoduz
 ex pforatione modici ligni in sambuca vel
 fistulis. aut ex metalli ductione in tubis et
 cymbalis/aut in neruoz aut intestinoz de

siccata torsione put in cirbaris/tot resonā-
 tie variantur. **Sequitur.** Laudate euz
 in cordis et organo. **Corde** fin glo. posite
 sunt p quibuslibet instrumētis alijs a psal-
 terio et cirbara que cordis sonant repercus-
 sis. sit viella. sit symphonia. sit lyza. sit rota
 sit guiterna. sit lituus. sit nablum. sit sistrū
 sit scacorum. sit rebela. sit generaliter l' mo-
 nocordū vel diacordum vel tricordū vel re-
 tracordū vel pentacordū vel hexacordū. se-
 ptacordū. octicordum. nonicordū. decacor-
 dum. et sic absq̄ termino cordarū in instru-
 mentis que vel olim vel posterius compo-
 ni potuerint. **Et** etia; latius adhuc orga-
 na recipiuntur a glosis/p musico qualicū/
 q̄ compingatur instrumento. **Habet** ve-
 ro modernus vsus appropriatōem nec irra-
 tionabiliter ad organa ex plumbeis vel stā-
 neis fistulis. que cum follibus et cū digitis
 multiplicem et pfectam habent inter aliud
 quodlibet instrumētū vocaliū/resonātiā
 fistularū. que fistule nō illiberales appellā-
 de sunt. qz nō oris deformatione. sed follis
 inflatione sonant. **Hoc** solū vel p̄cipuū re-
 tinuit ecclesiastica cōsuetudo musicum ge-
 nus instrumenti cui vidimus aliqui iungi
 tubam. rarissime vero bombardas seu tha-
 lemias seu cornemusas grandes aut p̄as
 vel alia siqua sunt que noiauerimus in instru-
 menta. q̄lia **Daniel** liber/ oia cōcludere vi-
 detur in adoratione statue sub omni gene-
 re musicoz. **Terū** ampliare id qd mō
 diximus de organoz solo vsu p celebrē ec-
 clesie ritū. cōmonet id qd p̄pha subiungit.
Laudate dñm in cymbalis bñsonantibus
 laudate eū in cymbalis iubilationis. **Sūt**
 erea cimbala ea q̄ vocam? cāpanas. q̄s bñ
 fortiter sonare nullus ambigit. **Talibz** vti
 ecci plusq̄ alijs sectis/ad dñi laudes tanq̄
 vice tubaz legis veteris. q̄rū officia meuz
 quidā exp̄ssit loquentē inducēs campanā
Lauda deū verū. plebē voco. cōgrego cle-
 rum. **Defunctos** ploro. pestem fugo. festa
 decoro. **Sunt** et cāpanule p melodia ve-
 lut in horologijs aliquibz ordinate. **Qui-**
 bus in omnibz n̄ri possunt interiores affe-
 ctus erudiri simul et impelli. qualiter expe-
 riebarur ille/cuius animus cōmotus acri-
 ter. eleuatus. dilatatus. qñ fiebat h̄mōi reso-
 nantia celebris/iubilabat totus in se reco-
 lens illud seraphicum de deo. **Pleni** sūt ce-
 li et terra gloria tua. **Or.** **R.** vat tout. **Dec**
 est inestimabiliū profusio gaudiorum

deo salutari meo: Potuerat ad extremū p canticū sensualis intellectu plurima cō memorari de musica que satis vulgata sūt vt est figuratio gāme manualis. vt traditō de tonis octo / p antiphonas et neumata / qualiter illi philocapro de amore dei / beato Ignacio / familiari matris dei / fuisse per angelos in monte reuelatum tradit narra / tio vite sue. Sed terminus hmoi thomo priori statuatur / ad alterum de canticorū origine magis ad philosophiaz spectantē pcedendo.

Secūdus thomus

Processit hūana studiositas cui oculus nec satiatur visu. nec auris impletur auditu / quin vltiori ora iugiter inuestiget quousqz inmerit id quod pfectus est. Processit inqz a musica sensibili que dicta / ad musicaz sola ratione vel intellectu pceptam. argumē / rantes ita. Si corporalis habeat auris i ob / iecto suo proprio / qd est sonus causatus ab aere repercusso / pulcros suaves qz numeros / cur a sensibus alijs vt sunt visus et tactus aliquid simile negabitur / ppterea musicaz in gestulationibus visu perceptibilibus In ipso pterea tactu silenti venarū pullati / lium posuerunt. vt ex medicorū disciplina Barcianus exponit. Erophilus inquit e / grotanū venas / rigmorū collatiōe pēlabat

Progredientes vltius inuenerunt in sensibus interioribus qui sunt imāginatō fantasia z estimatio / numeros passionum et affectionū motuarū / pceptibiles ab his sensibus omni cessante prorsus ab extra so nante aere. Possum⁹ hanc noiare musicā cordis. cuius tot sunt voces z soni / quot in ueniuntur motus interiores numerosī pas / sionum interiorū vel affectionū.

Ascen / derunt cōsequenter hmoi cōquistores ve / ritatis ad vim rationalem. que corpeo nō vtitur organo. Et ab hac supius ad intelli / gentiaz que est apex mentis. Ad sinderi / sum deniqz que vocatur scintilla quedā sup / euolans et supemicans ad eterna que p / resto. videtur endelechia noīari. Sed et ipa ratio ptita in rōnem supiozem et inferi / orem tanqz in virū et mulierem. de quibus hienō dicenduz. qm̄ in tractatu de theolo / gia mistica et in alio de passionibz elucida ta est hec distinctio. Posuerunt igi in his omnibus potentijs musicam et armoniaz

fm diuersas ipaz motiones **F**uit apud nōnullos phantes dubitatio si tam nume rosa sperarū z orbium tā qz velox curcuit⁹ crearet sonū. ab auditu corporali ppe pceptibilem. quē ad modū queritur a theologis si de beatis illud de psalmis habeat verita / tem. Exultationes dei in gutture eoz. ma xime cū ciuitas illa dicatur plena modulif et canoze iubilo. vbi quoqz est vna vox letā tium. vox laudis. et actio gratiarū **A**resto. qui post et inter ceteros / plenius affecutus est veritatem de quinta essentia celesti que incorruptibilis impartibilis qz est. ponit cōsequenter neqz sonum neqz auditū pro / prie sensibiles illic esse. sed omnia ad intel / ligentie rōem z pceptiōem referenda q̄ Pi tagoras imo et Job / de cōcentu celi posue runt. Sic intelligeretur a plus de linguis angeloz. De hoibz vero maxime post eoz / poz resumptiōem. nō est impabile musi cam vocalē illis esse.

Vult forsitā audi / tor instrui post ista que dicta sunt de nūerz in omni creatura reptis (Dia quippe fecit in numero) Quo pacto musice colligim⁹ exinde rōem? Brata fatemur digna qz scitu cōsideratio. Neqz enī solus sufficit nume / rus ad musice rōem. sed vt sonorus sit op / tet. Est itaqz subiectū musice / numero / sonorus. Nihilominus vtget nos apls cū cete ris autēnticis / ponere cātica z voces fieri in cordibz nr̄is ad deū / sicut et clamores desi / derioz. Desideriū pauperū inqz ppha exau diuit dñs. Et hoc vtiqz nedū cōcedim⁹ sed ad huius rei manifestatiōem / opusculū se / patim edidimus de cātico / do. i. de cātico cordis. cuius initiale verbū est. Beati q̄ au diūt verbū dei.

Auero sicut auris tran / sumptiue dicif in deo / dicif in angelis. ad oēm deniqz trāsferet intellect⁹ / gnitiōem vt ibi. Qui hz aures audiēdi / audiat. cū si milibz multz. Nō aliter vox z sonus vt in p / posito nr̄op methaphorā accipiat necē est

Silr de flatu vel de spū flante. mouente. z exagitāte / vocesqz formāte / cōsiderare nos cōuenit. Nō enī dñz laudat oīm qd spirat sine spiratōeyn fit vox. z pnter auditus suo mō. Spūs autē mltiplr dī fm declaratōez Didymi libro de spūscō. Est enī de⁹ spūs vt in Jobe scribit De⁹ spūs ē Est appate z ppe tertia in trinitate persona nexus pa tris et filij quo se dicuntur diligere spūitu / sancto. Dicitur et spūs sapientie mltiplex. Spūs in sup extenditur ad angelum tam

Æ

dat cuncta moueri. q̄ est spera quedam in-
telligibilis cuius centrū vbiq̄ est/circūferē
tia nāq̄. q̄ ad ip̄m trahimus nos vt ad la-
pidem fixum in litore/et hoc cordis deside-
rijs. vel sicut p̄ catenulam et scalam sursum
vbi deus innititur iuxta visionē Jacob/
Sic demū repetunt p̄rios queq̄ recur?
nec manet vlli traditus ordo. nisi qd̄ sinu-
iungerit. stabilem q̄ sui refert orbe. **H**ic car-
do est/hic tenax vigor/hic aris rore volubi-
lis torius creature/hic postremo tenor vni-
cus totius musice mūdialis. **A**mor iste
naturalis cōsequitur cognitiōem sicut et q̄
libet amor. nam penitus incognita quis a-
mauerit. **S**ed refert de cognitiōe. **H**az q̄/
dam est nō cōiuncta rei diligenti. quedā cō-
iuncta vel essentialiter vnita. **P**rimā in seq̄-
tur amor pure naturalis sicut lapis intendit
sursum. et sagitta ad signū. non p̄ p̄riā co-
gnitiōem. sed p̄ cognitiōem impellēis et di-
rigentis. **S**ic suo mō quilibet amor vel tē-
dentia naturalis rerū in suos fines/fit p̄ di-
rectiōem et cognitiōem intelligētē nō errā-
tis que deus est vt ph̄us et cōmētator suus
tradit. **C**eterū triplex amor alius tripli-
cem sequit̄ cognitiōem cōiunctā. sicut aia-
lis amor/sequit̄ cognitiōem sensitiuam in-
teriorē et exteriorē. rōalis sequitur co-
gnitiōem rōis homini cōiunctā essentiali-
ter. amor intellectualis in angelis plus ho-
mine cōiunctā/sequitur intellectualem co-
gnitiōem. **H**abemus p̄rias cuiuslibz amo-
ris ad alterū differētiās. vñ amor natural̄
qui bonus est/nec malus esse pōt. sicut nec
errare potest suus director et causator deus
q̄suis inueniatur in agentibz volūtarijs. n̄
tamen ea rōne qua volūtaria sunt. et q̄ suā
insequunt̄ cōiunctam cognitiōem. sed p̄
respectū ad instinctū vel impulsū prime
rōnis separe quā esse deū cōstat. **S**ic i ho-
mine solo/genus quodlibet amoris inue-
nit̄ tāq̄ in minore mūdo q̄ oī p̄cipat cre-
atura sed hoc est alia et alia rōne. **A**mat ita-
q̄ pure naturaliter sequēdo motiōem pri-
me cognitiōis separe. **A**mat aialiter/ ordie
ad cognitiōem sensualem sibi iūctā et intrin-
secā. **A**mat rōabiliter sequēdo intelligenti-
am mētis sue. que est sup̄ma portio rōnis.
Querer aliquis qd̄ ad materiā de cantī-
cis/ tanta de cōditionibz amoris digressio
Ridemus multū p̄ omnē modū/ qm̄ in p̄-
mis ex hoc vltimo colligi debet distinctio
seu diuisio multiplex canticoz in sensuale

et intellectuale. **T**rahitur insup diffinitio
canticī rōnalis et intellectualis qd̄ ē amor
numerosus/rōne pceptibilis vel intellectu-
tanq̄ spūali mētis aure. **H**abetur postreō
qd̄ sit canticū pure naturale qd̄ omnis cre-
atura cantat psallit modulaf et iubilat deo.
qm̄ est amor naturalis numerosus. in dei
gl̄am ordinatus. qualis etiā in demonibz/
obstinatis et obstrepētibz volūtariē deo p̄
horrendas blasphemiarū dissonātiās/pul-
cre sonoze q̄ collocafordines. **S**uper/
sunt ad integrā canticoz noticiā moraliz
q̄ et rōales sunt/ alie distinctiōes de amo-
re. maxime penes voluntariū et inuolūta-
riū. diuersimode penes meritū et demeritū
penes iocundū et luctuosum. letū et triste.
Efflagitaret rursus ordo loqui de cāticōz/
do. hoc est de cāticō cordis/nisi sup̄ hac re
tractus iam specialis haberet cuius initū
est. **B**eati q̄ audiūt verbū dei. vbi practica
traditur p̄ gamma nouū et mistici in vlti-
ma pte p̄ moraliz notulatione cāticōz.
At uero pluribz omissis prinus offert sede
monocordo memoria. cuius sola q̄ resonat
corda ponitur amor. **E**t eius figuraz suffe-
cerit hic ponere vidēdam ad oculū relatiue
ad pater noster. **S**upaddeť aliud exēplar
de psalterio decacordo qd̄ ad eandē pprie re-
spicit cōsideratiōem. **S**ubdetur cōpositiō
moralis scacarij ex quibz hēbit solers ani-
mus facultatem circa qd̄libet instrumētuz
musicū p̄ tropologiam allegoriam et ana-
logiam faciliē excogitādi silia. **E**xpe-
dit aut̄ fieri rememoratiōem sub cōpendio
de gamma p̄dicto. qd̄ duplici metro cōple-
ctitur. **A** sit amor gaudēs. e. spes/cōpassio
iota. **O** timet. v. q̄ dolens odit. et ista notef
Declaratio stat in h̄ p̄mo q̄ voces in gam-
ma mistico/nō intelligēde sunt sensibiles
auribz extrinsecis. sed dicūtur interiores af-
fectiones mēte vel corde pceptibiles q̄ cuz
sunt innumerabiles/nihilominus ad pau-
cas ph̄ia sil̄ cū theologia et medicina redu-
cit. nūc ad vnā. nūc ad duas. nunc ad tres.
dehinc ad quatuor. ac deinceps vsq̄ ad vnde-
nariū in quo stetit **T**rest. **H**obis autem
placuit ad p̄ns numerus p̄ncipalizi quatu-
or affectionū quasi simplicium iūctā q̄nta
velut ex multis cōposita. **P**lacuit rursus
has affectiones quinq̄ p̄ q̄nq̄ vocales de-
signare/tanq̄ p̄ notulas q̄nq̄ p̄portionabi-
les illis de gamma manuali. videbis eniz
sub solis q̄nq̄ vocalibz eas cōplecti. **Q**uis
•Bg.

numerosa vor amoris. vel amor numero /
sus. vel numerus amozosus. **A**dditū est
de spēbus amoris post dinam. qm̄ vn̄ est
naturalis cōuertibilis cū ente. alter aialis.
alter rōnalis. alter intellectualis. quoz cō/
dio natura q̄s descripta ē. Porro de creato
amore sup̄naturali/de caritate quā ha
bet manet in deo et deus in eo. De amore
quoz nuptiali dei cū hoibz/verbū nulluz.
in quo tū et sup̄ quem fundatur cantica cā
ticoz q̄ epitalamia noiāmus/et canticū di
uinale **E**rat autē ab initio p̄ncipal̄ inten
tio facere verbū cōsonāter ad xp̄i pabolam
de cantico duplici. vno fm̄ saltatiōem vel
exultatiōem. altero fm̄ lamētatiōem et plā/
cum et hoc nō seculari seu p̄phana vanita/
te sed xp̄iana pietate. **C**ōuerte fideles ocu
los ad xp̄m videbis affirmo tanq̄ in exem
plari pietatis/īp̄m duplex hoc cantici gen̄
resonasse. nam et exultauit sp̄sc̄to rap̄ ad
vocē patris intus sonātē cū clamauit. **C**ō
fiteor tibi p̄ celi et terre. qz abscondisti heca
sapiētibz et prudētibz. et reuelasti ea puulis
Ita pater sic placitū est ante te. **R**ursus ita
lamentatus est et plangit vt cōgreret palā:
D vos oēs qui transitis p̄ viā attendite vi
dete si est dolor sicut dolor meus **T**alia col
ligimus hic duo cantica. vnū exultationis
aliud lamētationis. ad qualia/nō hūit phi
losophia scrutādo venire. quoz. quodlibz
fundatur in amore. nō q̄licūq̄ sed caritatē
et amicitie deiformis. fm̄ oppositas tamē
et diuersas rōes. vna ē diuinalis ad optioz
desponsatio. altera reprobatio et repudiatiō
Nihil p̄mo cantico melius. iocūdius. bea
tius. Nihil secūdo deterius. insuauius. in/
felicius repitur. **P**rimū cecinit **S**alomō
in canticis. et **D**auīd pluribz psalmis. **A**l
terū **J**eremias in trenis. et **I**saias ibi. **C**ā
tabo dilecto meo vbi d̄ repudio canis syna
goge. **E** hunc ascendat theologia supra
phiam non inchoans p̄cessu ab infimis i/
star phie sed a deo p̄mo oīm p̄ncipio. ad
q̄ attingit vtiq̄ p̄cessus p̄oz phie. **E**t di/
camus vltra phiam q̄ de^o ip̄e tanta pietatē
dignatione. tanta caritatis bonitatis q̄ di
latatione/humanam dilexit natu rā/vt eaz
formaret ad imaginem et similitudinē suā
quīs sui p̄nceps esse posset. et ita particeps
q̄ eidem iungeretur felicissimo federe nup
tiali sicut sponsa sponso suo/qua dilectiōe
et caritate/nullā diligibiliorem/nullam ca
riorem estimare potest cor humanū **P**o

luerunt nec negamus aliq̄ phantium ma
gis eleuati et diuinitus illustrati sicut **A**re
sto. q̄ vltima felicitas hominis cōsistit in
dei cōtemplatione. nec vt arbitroz seq̄strat
set amozē eius. nihilominus cū cognouit
sent deum/non sicut deū glorificauerunt ne
q̄ grās egerunt. et q̄d inde secutū fuerit pu
der recordari q̄d a plus apiat. **A**ma b̄at dei
virtutem/illustrantem intellectū. sed ip̄am
que sanaret que corriget q̄ rep̄hēderet af
fectum (dicit **Aug**) non amabant. **A**m
plius ip̄i phi q̄uis aliq̄e hominis amo
rem ad deū ponerent et debū scirent/nul
lo pacto tamen valuerunt attingere vel sus
spicari q̄ mutua esset amicitia p̄sertim sp̄o
salis/dei ad hominē. et econtra. quales no
bis reuelauit theologia/fundata in caritas
te de qua est illud **C**aritate p̄petua dilexi te
Nō enim quilibet amor dici meretur amicitia
fm̄ philosophū. sed ille quo sibi mu
tuo cōcant et cōiuunt et cōgratulantur
cōiūntur amātes. quale aliud neq̄ **Pla**
to dicens deū nō misereri hoibus. nec **A**re
sto. redemptionis ignorās misterium. nec
aliud omnino fas habuit sine fide. **T**ē
temus nūc de canticis exultationis et lamē
tationis aliquid dicere/q̄d sit supra nō cō/
tra philosophiā. que duo cātica notās qui
dixit **D**iam et iudiciū cātabo tibi domie.
Hec autem esse iam tetigimus. vnū nupti
ale q̄d epitalamiū noiatur. aliud repudiati
onis reprobe q̄d infernale dici poterat.
Oporteret igitur vt a nuptijs carnalibz figu
ram accipiamus/nō dissonāter ad aplm̄/
qui loquens de corpali m̄rionio **S**ac̄m
m̄ q̄t h̄ magnū est. in xp̄o dico et ecclesia
Sunt vero litteraliter tres modi despōsa
tionis. vnus viri cū libera. alius viri cū an
cilla. tertius viri cū d̄na **U**ltimū hunc mo
dū tenuisse videt solus **J**oseph vir iustus
cum vxore sua **M**aria **P**rimū legimus in
Abraam cū **S**ara q̄d quotidianū est. **A**l
terū ip̄ius eiusdem cū **A**gar ancilla/sicut i
Jacob duplicē hunc modū repiet respectu
Lye et **R**achel liberaz. quibz additū est an
cillarū vtriusq̄ cōnubiū. **V**eniamus ad
misteriū. figurauit nanq̄ m̄rioniū **A**de cū
Eua cōsorter libera cū adhuc nō peccasset
cōiūctiōem dei cū aia sc̄ta. etiā si nō fuisset
incarnatio filij dei subsecuta. **F**igurauit in
sup̄ fm̄ aplm̄ cōiūctiōem xp̄i in carnati cū
eccia cuius caput est et cōsors in natura **F**i
gurauit cōiūctiōem humane nature cū deo
.**B**g. 2.

in unitate suppositi. Figuravit fm Augu-
 et sequaces cōiunctiōem portiois superioris
 quasi viri. cū inferiori tanq̄ mulieris. Fi-
 guravit iuxta metaphoram salomonis de
 forti muliere cōiunctiōem bois vel spiritus
 sapiētis cū lege dei vel sapiētie. Sicut lo-
 quitur alibi. **Q**uesivi sponsam mibi assue-
 re eam. **S**ubinde m̄rioniū Abrae et Ja-
 cob cū ancillis/notat aplus figurasse con-
 iunctiōem xpi cū synagoga que generavit
 filios in servitute. Deniq̄ matrimoniū Jo-
 seph cū Maria certe cū dña que non ab eo
 peperit nec eam humiliavit/sed eius custos
 fuit/apertur cōgrue cōiunctiōi plati cum
 eccia sua/quā spūs sanctus imp̄gnat/nō ip-
 se qui custos est q̄suis sponsus. **H**emul-
 ecce septem genera spūaliū nuptiarū de q̄-
 bus non erit dicendū p̄ singla. grata nihil
 omnino esset speculatio circa vnūquodq̄
 genus intuenti. quo pacto cantica cāntico-
 rum salomonis aptarentur vniciūq̄ tāq̄ i
 epithalamio saltationis vel exultationis.
Et quidem de cōiunctiōe xpi cū synago-
 ga veteri. rursus cū eccia noua et libera nec
 nō et naturali. doctores copiosissime disse-
 ruerunt in expositionibz canticorū litterali-
 ter et allegorice. De consuetudine preterea dei
 cū aia fm tropologiam nō siluerūt. sed nec
 vsq̄ naq̄ de cōiunctiōe plati cū eccia vice
 xpi tangerunt. **C**eterum de altero dupli-
 ci cōiungio mystico qd̄ sup̄est/siq̄s aperue-
 rit os in canticis vt p̄ analogiam differerz
 ignoramus. **S**cimus venerabile Richar-
 dum nō vnū nō alterū sed oīa pene volū-
 na sua de hoc m̄rioniō spūs et aie p̄ miste-
 rium compleuisse. p̄cipue libro de. rj. p̄f̄
 archis/subtilitate mirabili. cui consonant
 tractatus alij de archa mystica. de visionibz
 Danielis. de exterminatione mali. Deniq̄
 totus in ista versatus est metaphora/q̄ por-
 tionem sup̄iore virū et inferiorē appella-
 ret mulierē. nec siluit sensualitatis cōcubi-
 nas. verū nō traduxit ad cantica qd̄ videri
 mus. **V**isum est tñ mibi nōnunq̄ medi-
 tanti in secreto cordis mei cubiculo/p̄ no-
 cres heu p̄ntis vbiq̄ calamitatis/posse fie-
 ri vt epithalamium diuinale cōsonare mon-
 straretur huic cōiungio spūs et aie/psertim
 in xpo. Rursus alteri cōnubio spūali/sapi-
 entie diuine create cuz spū creato deiformi
 sicut in exultanti spū **M**arie potissime cō-
 petebat. **S**i pausē? interea paululū. de
 hinc alio velut sub exordio naturam epita-

lamij p̄mo designantes. postmodū tēptabi-
 mus illud exponere qd̄ nobis meditatō lo-
 cuta est de xpo et Maria. qd̄ certatim lau-
 dant angelici spūs. imo quelibet creatura
 a quibz vnā nō discordet vox nostra. laus
 nra. studiositas nostra. carmen q̄z nfm qd̄
 et saltare docet et plangere cū pueris in so-
 ro ludentibz. **E**pithalamium nō hic ac-
 cipimus sensuale canticū p̄ nuptijs carna-
 libus/quibz hymenēū p̄esse gēlitas fabu-
 latur/nō insup̄ intelligimus canticum cele-
 ste beatitudinis eterne. vbi p̄fecta securaq̄
 fruitione nuptiali/selices anime cū deo to-
 taliter vnūtur. transformant. sopiūtur. io-
 cundant. sed epithalamii dicim⁹ hic canti-
 cum vie/p̄ desponsatione diuinali que per
 grām hic incipit et in glā cōsumat/aut si p̄-
 ditur in finem caritatis/aia p̄petuo repudio
 cruciatur. **E**pithalamii/psupponit amo-
 rem naturalem. aialem. rōnalem. dilectio-
 nem quoq̄ liberaz/beniuolētie/z honeste
 quoq̄ cōcupiscētiēdemū socialis amicicie
Sed addit in p̄posito nro/donū caritatis
 gratie viuificans diuinitus assimilans et
 pficiens. donū insup̄ spei tendentis in cō-
 sūmatiōem glorie. donū quoq̄ cuiusdā ze-
 loti p̄ laudabilis et fidelis q̄ zelant se mu-
 tuo sponsus et sponsa. **E**st zelus amor ve-
 hemens. nō cōpatiēns qualecunq̄ contra-
 riū vel aduersum fieri tōtra rem dilectam.
Et hoc p̄stat fides. **E**st igitur epithalamii
 nostrū describere canticū sponsi et sponsę.
 fide spe et caritate iunctoz. **E**pithalami-
 um Salomonis qd̄ cantica canticorū di-
 cimus/composuisse creditur z tradit ab ec-
 clesia rex Salomon/inspiratus a spū sc̄to/
 tempe quo erat amabilis dño/q̄suis verbz
 videantur carnalia. q̄nis insup̄ auctor p̄-
 modū miserabiliter z lamentabiliter corru-
 erit. vt non gloriētur stulta p̄sumptio cor-
 dis humani/si misteria oīa cognouerit q̄/
 lia sunt in canticis maxima. sed q̄ gloriat̄.
 in dño gloriētur. videat q̄ ne cadat. **F**iat
 ita circa nos o gloriofissime sponse Jesu/
 dum te cogitamus loquimur. extollimus
 cū dilecta sponsa tua ne qñ cū illā vasti su-
 perba repudiemur a regali copula tua.
Epithalamii datur p̄ symbola. vt fm Au-
 gusti. desideret ardentius. nudetur iocun-
 dius. speciosius videatur. nihilominus o-
 portet si fructuose. si secure. si salubriter cā-
 tari debeat. q̄ eleuet se mens ad remotionē
 fantasie. vbi nō sit masculus neq̄ femina.

Digim

A. **E**pithalamium est copula
 sponsi et sponsę. sicut dicitur
 in canticis. **E**pithalamium
 est copula sponsi et sponsę.
 sicut dicitur in canticis.
Epithalamium est copula
 sponsi et sponsę. sicut dicitur
 in canticis. **E**pithalamium
 est copula sponsi et sponsę.
 sicut dicitur in canticis.
Epithalamium est copula
 sponsi et sponsę. sicut dicitur
 in canticis. **E**pithalamium
 est copula sponsi et sponsę.
 sicut dicitur in canticis.
Epithalamium est copula
 sponsi et sponsę. sicut dicitur
 in canticis. **E**pithalamium
 est copula sponsi et sponsę.
 sicut dicitur in canticis.

sicut nec caritas sexum habet. **O**portet ite-
rum depurationem fieri virtutis appetitue
quā nulla titillet carnalis sub carneis ver-
bis placētia vel libidinoria. **O**pter apli-
būliari virtutē irascibilem. vt nulla surre-
pat p cognitis mysterijs supbia. sed quāto
maior est būliet se in omnib⁹. **E**pitala-
mium tēpratur incaute cātari ab aīa quan-
tūcūq; seculariter erudita / si non fuerit ex-
purgata prius a sordib⁹ peccatorū. qd doce-
tur fieri in puerbyz salomonis si nō fuerit
prerea surfū eleuata et illūiata p tēptū ter-
renorū ad qd monet **Eccīastes**. **S**i nō fue-
rit postremo cordialiter affecta z pfecta dsi-
derio supnoz quod qritur i canticorū cātī-
cō exerceri. **A**c pīde describit epithalamū
tripli fīm tres act⁹ hierarchi⁹ purgaf. illūia-
re z pficere. q tria pstat sol iusticie triplici-
ter curēs montes nature sublimis hūane
Epitalamū salomonis pōt inspicēs z
aīalis hō fideliter admirari z simpliciter cre-
derēz nō arrogāter pscrutari qz nihil picu-
losius. pōt homo rōnalis et pficiēs / illō pie
meditari rumiātōis typo. s; nō ex abrupto
z cinere. quo nihil difficili⁹. **P**ōt hō spūa-
lis / iā carni dspiēs et sāguini / epithalamū
im sapiēter cū sapore depmere. quo nihil
suauī⁹ et in terris beati⁹ erit. **V**ide opa dei
q fit idē canticū electis in edificationē. cō-
solatōnem. et bonū odorē. alys in scādalu.
ruinā. cōtradictōnem. et odoriz in morte.
Epitalamū fieri nō amātib⁹ oīo barba-
rū nec intelligibile. fit mala. z carnaliter amā-
tib⁹ / in offētionem et scādalu. quib⁹ auget
inde furor igne. fetor carne. isaciabilis qz
purius. **O**s etate nīayl infictis qbusdā
deuotis / cōptum punitū qz p ignē fuit. **A**c
uero si fuerit deo picio exercitatus hō spū-
alis pati dīna / sicut de **Jerotheo** suo loqui-
tur **dyonisius**. si fuerit in eodeiformis z bñ
ignat⁹ affect⁹. si seriat diuisionē aīe z spūs
a verbo dei fieri. si p multa pbat⁹ multū
dei sensum cōgnouerit. pgar qui bmoī est
epithalamū frequētare. non in delictis et
verbo superbo. sed in hoc benedicat deum
qui fecit illumēt in ebriantem eū talib⁹ bo-
nis suis. **E**pitthalmium est quod gma-
tici nominant dragma vel dragmaticum.
qd fit inter duos more dialogi. non qualif
cunq; **E**st enim dialog⁹ inter magistrū et
discipulum. cui diafcolicon nomē est. **E**st
alius inter loquentem et suū interpretem.
Sed iste tertius fit inter dilectum z dilectā

cū pīoz celatōe nōim **E**t pōt dragma eēyl
ideclinabile neutru l dclia ble feminū scde
decli. l neutz terciē. vt ibi **Frequērate** nob
dulcia cātica dragmaf. **V**idebis i cāticy cā-
ticy sic obseruari vt spōsa ploqf. sponsus
respōdeat. cōmittz aliqū interrogatōib⁹ vl
rūsiōib⁹ sodaliū siue adolefcētulaz siue cu-
stodū siue aīcoz **E**pitthalmiū introducit
spōsā qsi pphilo captā et in amozatā de spō-
so suo. cui⁹ assidue presentia. verba. pplexū
oculus desiderat. sed hoc tamē cū virgiali
pudicia z mira grataq; puellari verecun-
dia **Quid** em̄ peaci⁹. quid odibili⁹. qd pūi-
bilis in spōsa puella. z virgine. si vltro ne-
dū rapiat virū. si vel palam petat aut roget
ad cōsumatiōem opis nuptiarū. petit tamē
signis aliquib⁹ cū pudica circūlocutiōe et
insinnatione verecūda tps expectās z locū
beneplaciti viri. dū fuerit introducta p euz
in mīrioniale cubiculū. nō iam vt sponsa sp-
spē. sed vt vxor p felicē nec āplius dissolubi-
lem vnionem. **E**pitthalmiū introducit
spōsum tanq; philocaptū sponsa non sine
verecūdia quadā si videt in turba cū spon-
sa vel ad sponsum. querit ob inde solitudi-
nem vt illa blandiatur. pspicit p cācellos z
fenestras zelans scire qd agat sponsa salit
et tripudiat festinus totus dū pgit ad eam
dum vult audire vocē suam. faciem videre
hostiū aperiri. se sequi. **N**ihilominus expe-
ctat horam venire cubiculi nuptialis / no-
lens ante legitimum tps spōsam cognoscerē
nōdum federe cōsumato. **H**abemus ex
istis epithalamū notulis / nō puaz / nisi fal-
lor) eruditōem p cōgnitiōe reliqoz. que
vel illic tradit littera vel glosa doctorūz no-
tat. **S**ed adhuc pauca iungamus / nō que
dant totū sup cātica cōmentū. hoc enī nō
est pūtis opusculi / tot metaphoras sigilla-
tī aperire / satis erit vel vbertim aptas repe-
tere. sat erit aliquas quasi scintillas excute-
re. p collustratione cū incendio leui cordis
deuoti. **E**pitthalmiū est canticū d amo-
re ad amorem. de caritate ad caritatē. de di-
lectione ad dilectionēz sine fantasia carna-
lis sexus in amante vel amata. **D**icet aliqf
hic cōtradictōem implicari per terminos
Nōne masculinū inquiet genus ad mascu-
lum. femininū spectabit ad feminam. alio-
quin distinctio talis qd opabit in articul.
Rursus si qd natū est ex carne caro ē. sic q
filitudo carnalis eloquiū causat / nōne cor-
poreū fantasma putandū est **V**ez at tēdat
Dg. 3.

nem quesierit in dilecto/nemo rē mirabit
neq; iam a deo p se q̄stum p amici dilectio
ne **A**retur cor meū inquit, cōsidera finem
vt timeat nomen tuum vt sez in amore suo
fortiori stabilitate subsistat. Nam delecta
tio tenet opantem in opatione dicit **A**rest.
cū expientia. **E** Epithalamium nemo pōt
pfectum cognoscere sine triplici theologia
symbolica scz ppria et mistica. Harum quā
libet tradit dyonif. Sed symbolicam suā
latini non habent nisi q; gustū eius dedit
vlti. ca. de ce. hierarchia tradens intellectū
locutiōis figuralis. qm scriptura sacra trās
fert ad angelos q; elati sunt. q; armati. q; lu
mina ferunt cū ceteris. Sic in epla qdam
de mensa sapiētie. **S**parsum vero tam ipse
q; nostri scripture glosatores exponūt bu
iustmodi symbola q; deo tribuūtur p simili
tudinem ad corpalia/qualiter fit in hoc to
to canticoꝝ libro. nunc de osculis oris dei
quid sit. nunc de vberib; de capite/de oca
lis/de lingua/de genis/et ita p vniuersuz qd
enudiare p omnia/nō est p̄sentis opusculi
seorsum poterit forsan dari. sicut de theolo
gia mistica que proxius est necessaria can
tare volenti p amorem duplex opusculum
hoc illud practice tradidim. **E** Epithala
miū poterat p theologiam symbolicā r mi
sticam ad quodlibet genus infionij cū dō
p amorem spūaliter adaptari noiātim vbi
minus videret ad xpi spūm et ad aiā suā
tanq; ad virum desponsatum euz muliere
spōsa sua. **S**unt hic multa supponenda q
alibi iuxta cōem theologie sententiam/tra
dita sunt. **A**nū est q; in xpo fm humani
tatem/pars seu portio rōnis supior quā h
appellamus spūm (ne cōtrouersia sit de noie
finis) fuit ab instanti ceptionis plene be
ta. quēadmodū et nūc est et erit in secula. p
pterea neq; doluit neq; timuit neq; spauit
spūs iste in eterna beatitudine vbi nō erit
amplius neq; luctus neq; clamor / sed nec
vllus dolor. **S**upponimus p̄terea q; a
nima xpi que noiatur hic inferior portio rō
nis/q̄uis esset eadē res essentialiter cū spū
non tamē fuit tunc in rermīno beatitudinis
sed habuit statū vie/subiecta passionibus
erīs/vt dolori timori/pauori cū ceteris. ita
tamen q; nulla passio pueniebat iudicium
rōnis supioris minus q; in adam p statu
nature p̄mitus institute. sicut et de benedi
cta matre sua fuisse cōfitemur. **A**dūcim?
q; aiā xpi p suis qdem peccatis nō doluit q;

non habuit. sed p nostris generaliter q; ad
sufficiētiā deletionis. sed quo ad effica
ciam p solis electis membris suis. **C**ū igitur
esset aie xpi ad suū spū naturalis siml r
diuinalis cōuersio sicut cōtra. cōcludit sta
tim pspicat speculatio/q; ania petebat cre
bro cōsolatiōem spū sancti. nūc cōtra dolo
res et obiectis rerum cōtristantiū sensuali
ter et p realem applicatiōem in verberibus
fame siti frigore. nūc aliqū cōtra res appre
bensas intētionabiliter cōtristatiōem affe
rentes cuius peccata erant aliena q; p con
passionem sua fecerat. **E** Eleuet igit se pi
animus in cōtemplatione **J**esu xpi in lūie
fidei et euāgelice narrationis. **C**onsideret
deuota pietate animam hanc sponsam spū
ritus impassibilis passibilem et crebro pa
tientem. si p cōsolatione dilectiua suspira
bat ad spū. **O**sculetur me osculo oris sui
cū multis silibus cōsolationis refrigeriuz
sonantib; vt illud noiātim **Q**uis det mihi
te frēm meū sugentem vbera matris mee vt
inueniam te solum foris et de osculer te r tā
me nemo despiciat. **Q**uid sonabat bec op
tabunda petitio si spū cōsideres lac beati
tudinis toto ore. tota securitate. tota dilecti
one sugentem ab vberib; cōsolantis diu
nitatis tanq; matris sentiens aiā ad illū
felicitatis statum. quē nōdum accepat su
sp̄rantem bec dicere. **D**icebat xpus p hac
aiā sua quā ponere et resumere fas hēbat.
Baptismo habeo baptisari et quō coartoz
donec impleatur. que rō sciebat nimirum
glorificatiōem aie subsecuturam/mortis
prismū mortis r amplexu nō amplius dis
solubili gauisuram cū spū. **E** Epithalami
um traduci poterat ad desponsatiōem spū
ritus exultantis marie/cū sapientia. sed nō
absq; tropicoꝝ cognitione sermonū p the
ologiam symbolicam et anagogiarū p my
sticam. **G**loria f sapia/delicias suas esse cū
filija hoim. nullā vero repperit sapia delici
as suas cum qua amplius inueniret q; euz
beatissimarū beatissima r deiformi maria
querebat hic cōplecti iu via spū marie. iū
gere secū oscula p opationes inspiratiōes
q; virtutū donoꝝ beatitudinū q; singula
rū sb spe certa fruitionis iocūdissime ac in
dissolubilis in eternitate. vbi suo spūi duz
ascendit obuiauit q̄si mater honorificata r
quasi mulier a virginitate sua suscepit illū.
Quid porro dicemus de cōiugio spūs
deiformis beate virginis/cum ancilla seu

placitiss.

Secundū opusculū

Opusculum istud de canticordo id est de cantico cordis h3 tres thomos. i. diuisiones vel tonos pncipales cum notis et notulis. Note sunt considerationes speciales. Notule vero particule singulares. **Primus** tomus continet pbemium cum designatione quale fuisse monocordum in statu innocentie. et quale est in statu virtutis pfecte vti Christo fuit et Maria p nouem notulas. **Ponit** vltterius differentias cantici cordis ad canticum oris/ cum distinctione cantici noui hominis ad veterem p. r. notas seu notulas. **Ponit** consequēter dubitationes multas circa p̄sentia que soluuntur p reliquas. xxxiiij. notulas. **Secundus** tomus deducit pncipaliter q̄ est ponendum canticordū docens quid sit descriptiue. et quē admodū habere debet suum gamma. et quēter fuit in christo et maria. **Continet**. xij. notulas fm cōsiderationes totidem sp̄ales pncipales et in vniuerso notulas. xvij. singulares. **Tertius** tomus instituit nō absq̄ circuitu qualiter gamma formetur pro canticordo continens notas et notulas. que se legendibus offerunt satis plane.

Thomus primus

Beatissimi qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. Verbum habituri de canticis per theoriam et praxim. **Primo** p̄cipue de canticordo quod est verbum dei in cordibus nostris. Quale potuimus exordium cōuenientius assumere/ q̄ a verbo verbi dei/ q̄ a principio de principio/ q̄ a dei sapientia p quā condita sunt omnia et sine qua facere non possumus quicquid. **Que** ludēs erat cum patre/ dum cuncta componeret cū ipsum laudarent astra matutina. **Hec** est sapientia/ quā auris bona audiet cum omni concupiscentia. **Aperiat** igitur aures nostras sonet et expediat verbum dei cuius totiens ista fuit exhortatio. **Qui** habet aures audiendi audiat. **Auris** itaq̄ cordis intelligēs. **Quibus** non apti/ sumus. **(iuxta puerbū)** **Asinus** ad lyram. qz nullā in armonia verbi dei dulciorem sup mel et fauum suauitatem inueniemus. **Porro** si repletum fuerit cor nostrum verbo dei. fiet quod ab eo dicitur.

Et abundantia cordis os loquitur. abū det igitur bone. **Jesu** cuius os hic loquitur et eructat/ cor istud verbum bonum. **Abū** det igitur obsecro spūs tuus bonus in periculo corde meo et impleat illud vt def sermo in apertione oris mei. et semper sit laus tua in ore meo. compleatur in me monitio tube apostolice/ que afflatu tuo abūdāter impleta/ nobis omnibus insonuit et cecinit hortans docens et interpretans verbum xpi ait. **Habitet** in vobis abundanter in omni sapientia cōmonentes et docentes vosmet ipsos in psalmis et himnis et canticis spūalibus in gratia cantantes in cordibus vestris domino. **O** verbis christi. imo verbis xpi quod erat in principio apud deum et deus erat verbum. et verbum caro factum est. **Veni** domine Jesu habites in corde abundāter et si non in omni sapientia saltem per fidem que p dilectiōem operetur. vt docere et cōmonere valeam me p̄mitus. deinde pro primos meos filios tuos/ in psalmis/ et de psalmis himnis et canticis spūalibus. vt simus in gratia cantantes tibi dño in cordibus nostris et gratias agentes p omnibus tibi et patri. **Cantet** ecce quotidiē vocibus crebris vehementer auribus nostris spiritus tuus bonus p ora p̄pharum. tua organa p sonans. **Can. do. can. no. Errursus. Cantate** et eul. et psallite. **Et iter. Psallite** deo nro psallite. psallite regi nostro psallite. **Quoniam** rex ois ter. deus psal. sapi. **Hec** autē exhortatio milies repetita/ nullo modo profus erequi poterit os nostrū nisi p̄mitus impletis cordibus nostris. **Quoniam** et abundantia cordis os loquitur in canticis. **Quā** felix illa ciuitas in qua iugis solennitas vbi vna vox letantium et vnus ardor cordium que plena modulis in laude et canore iubilo. vacat. videt. amat. cantat in eternum pleno corde toto ore. **Felix** nihilominus homo qui factus est rectus. si non immiscuisset se peccando questionibus infinitis. non de paradiso voluptatis et canticis angelorum detrusus esset in valles lacrimarum in ve lamentationis et planctū. **Qui** iam compatatus iumentis insipientibus et surdior illis factus. cor fere sicut nabuchodonosor habet vt audiens nō audiat et intelligens nō intelligat. **Forma** uerit itaq̄ dei sapia ad similitudinē maioris mundi corporalis/ corpus hoīs. in cuius medio posuit cor instar sol in celo. **Et** posuerat illud.